

Taskuvaras

Emil Wern tutkii -sarjassa ilmestyneet
Ritarien taistelu
Kadonneet retkirahat
Hopea-aarre
Pankkiryöstö
Taskuvaras
Kielletyt roskat

Ruotsinkielinen alkuteos
Ficktjuven
Copyright © Anna Jansson & Mimmi Tollerup 2011
by Agreement with Grand Agency

Kustantaja:
Gummerus Kustannus Oy
Helsinki

Painopaikka:
Bookwell Oy
Juva 2012
ISBN 978-951-20-9093-8

Anna Jansson

Tasku- varas

Kuvittanut Mimmi Tollerup
Suomentanut Sirkka-Liisa Sjöblom

Gummerus

Visbyn keskusta

1. Täällä Emil asuu, Pohjoinen muurikatu 14
2. Gotlannin museo, Mvinaissali
3. Pyhän Hansin kahvila
4. Pohjoiset vallihaudat, turnajaispaikka
5. Markkinat
6. Kirjakauppa
7. Aatelinkatu

8. Pyhän Hansin koulu
9. Kasvitieteellinen puutarha
10. Tuomiokirkko
11. Gotlannin matkailutoimisto
12. Pohjoisportti
13. Itäportti
14. Eteläportti
15. Vankitorni
16. Rakkauden portti

17. Suurtori
18. Visbyn merikylpylä
19. Kirjasto
20. Neidon torni
21. Pyhän Clemensin kirkonrauniot
22. Muurin sortuma
23. Almedalen-puisto
24. Ruutitorni
25. Rantakatu

Emil Wern asuu Visbyssä juuri kaupungin-
muurin suojassa. Puutarhassa on vanha
keltainen koju, jossa hänellä on etsivä-
toimisto. Ja sitä todellakin tarvitaan!

Apunaan Emilillä ovat pikkusisko Linda
ja riehakas Molly-koira. Mutta joskus
myös Emilin äidin, poliisi Maria Wernin,
on riennettävä hätiin!

Oli kylmä ja kolea torstai-ilta. Lumi, joka oli satanut ensimmäiseksi adventtisunnuntaiksi, oli sulanut pois. Satoi kuin saavista kaataen, kun Emil, Sokrates ja Ubbe lähtivät Borgen-saliin katsomaan taikuri Pokkus Olssonin taikaesitystä. Märta-opettaja oli hankkinut ilmaiset liput koko luokalle. Märta ja Pokkus olivat serkukset.

Emilin Molly-koirakin halusi mukaan, mutta Emil selitti, etteivät eläimet saaneet tulla Borgen-saliin.

- Saat jäädä talonvahdiksi, Emil sanoi.
- Murr, sanoi Molly.

Se mulkoili Emiliä vihaisesti.

– Sataa ja turkkisi kastuu. Tulemme pian takaisin.

Sali oli melkein täynnä lapsia. Alva istui eturivissä. Mieluiten Emil olisi istunut hänen vieressään. Emil etsi katseellaan kolmea vapaata paikkaa niin että hän, Ubbe ja Sokrates olisivat voineet istua vierekkäin. Rudolf Rähämäen ympärillä oli tilaa. Tietysti. Kukaan ei halunnut istua hänen vieressään. Rudolf töni koko ajan ja heitteli pullonkorkkeja edessä istuvien päähän. Tai syljeskeli lattialle ja toisten kengille. Rudolf syljeskeli jatkuvasti. Koko ajan lensi isoja räkäklimppejä. Oli uskomatonta, että hänessä oli niin paljon räkää.

Emil, Ubbe ja Sokrates istuutuivat Rudolfin viereen. Valot himmennettiin. Jännitys kohosi, kun valonheittimet kohdistettiin punaiseen samettiväliverhoon. Märta-opettaja nousi lavalle ja tarttui mikrofoniin.

– Hyvät naiset ja herrat, tytöt ja pojat, saan-

ko esitellä upean taikurimestarin, Pokkus Ols-
sonin. Annetaan hänelle aplodit!

Lapset taputtivat käsiään ja odottivat. Mitään ei tapahtunut. Märta jatkoi esittelyä:

– Pokkus Olsson on tullut Grötlingbosta asti taikomaan meille tänä iltana.

Kuului rummunpäristystä.

– Minulla on serkku, joka asuu Kräklingbossa, Rudolf huusi väliin. – Hän ei osaa taikoa, mutta kerran hän eksyi.

– Puhutaan siitä esityksen jälkeen, Märta kuiskasi kovalla äänellä ja taputti taas käsiään.

Viimein väliverho aukesi ja taikuri seisoi lavalla mustassa puvussa. Hän veti hihastaan neljä ilmapalloa, jotka täyttyivät itsestään ja leijailivat kattoon.

Rudolf nousi tuolille seisomaan ja yritti siepata yhden. Märta katsoi häntä ankarasti.

– Koetahan rauhoittua, Rudolf.
– Onko jollakulla teistä sormus? Pokkus kysyi tummalla laahaavalla äänellä. – Hieno sormus. Mieluiten kultainen.

Alva nosti kätensä pystyyn.

– Nuori neiti, pyydän sinua tulemaan näyttämölle, Pokkus sanoi ja kohotti merkitsevästi mustia kulmakarvojaan.

– En minä uskalla, Alva sanoi ja lehahti punaiseksi.

Emil halusi suojella Alvaa mutta ei tiennyt, miten.

– Haluan lainata sormustasi. Ja sinä saat vah-
tia, etten huijaa.

Pokkus ojensi kätensä Alvalle ja auttoi hänet lavalle.

– Missä sormuksesi on? Pokkus kysyi. – Pi-
dätkö siitä hyvää huolta?

– Pidän, Alva vastasi ja ojensi sormuksen. –
Sain sen mummilta. Se on oikeaa kultaa, ja sii-
hen on kaiverrettu nimeni.

– Kulta on herkullista, taikuri sanoi, pani
Alvan sormuksen suuhunsa ja nielaisi. – Sinne
meni!

Pokkus tarttui Alvaan ja pyöritti häntä ym-
päri monta kertaa.

– Ja pian menet sinäkin – nimittäin pyör-
ryksiin, Pokkus julisti ja nauroi jylisevää nau-
rua.

– Saat sen takaisin, kun hän on kakannut!
Rudolf huusi.

Alvan alahuuli väpätti. Mutta silloin Pokkus heilautti taikasauvaansa ja pyysi, että Alva katsoisi vasemmasta sukastaan.

Sormus oli siellä!

– Hokkus pokkus, Pokkus huudahti. – Katso nyt tarkasti. Onko se sama sormus?

– On, siinä lukee Alva, sanoi Alva ihmeissään.

Yleisö taputti käsiään ja Rudolf vislasi. Kiihtökseksi Alva sai taikurimestarin valokuvan, jo-

hon Pokkus oli kirjoittanut nimensä koukeroisella käsialalla.

Sitten Pokkus työnsi ison pyörällisen laatikon lavalle. Laatikossa makasi nainen. Hänestä näkyivät vain pää ja jalat, joissa oli punaiset kengät.

– Saanko esitellä avustajani, Bonny-neidin. Nyt pyydän teitä olemaan mahdollisimman hiljaa. Aion sahata Bonnyn kahtia.

– Ei hän uskalla. Hän ei yksinkertaisesti voi tehdä sellaista, Ubbe kuiskasi Emilille. – Jos on kahdessa osassa, ei voi elää.

– Madot voivat, sanoi Sokrates.

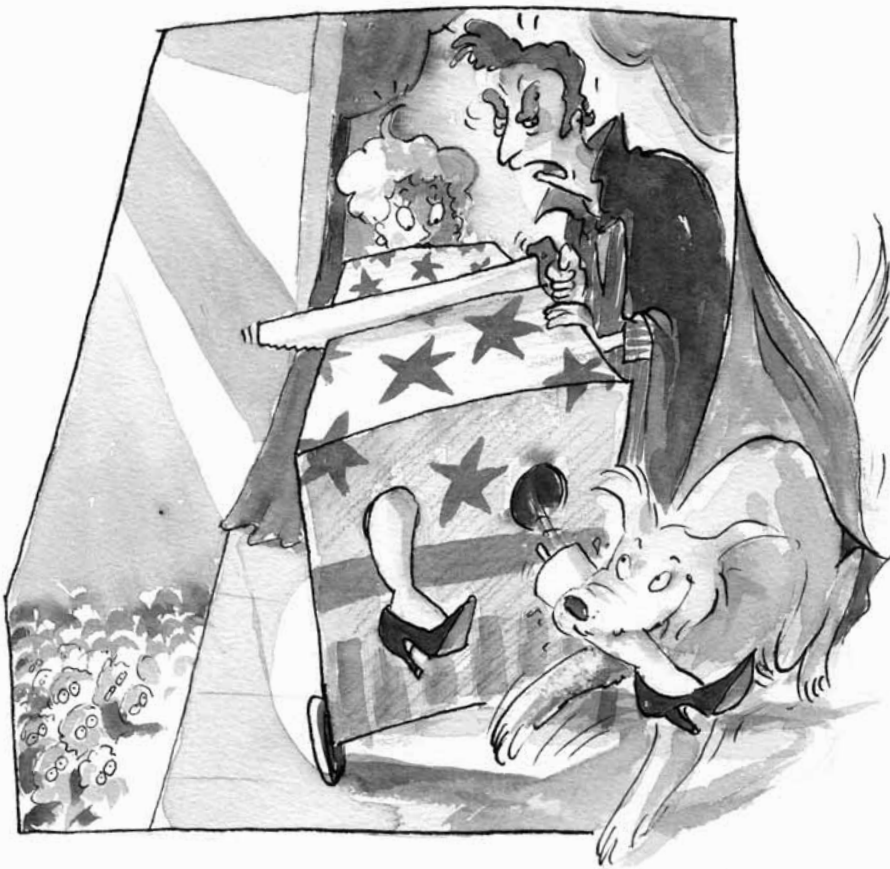
– Tuossa täytyy olla jokin juju, Emil mutisi ja rypisti otsaansa.

Taikuri harhautti yleisöä, se oli selvä.

– Huh, näyttääpä inhottavalta, Märta-opettaja sanoi ja sulki silmänsä.

Pokkus otti sahan ja alkoi sahata laatikkoa. Bonny hymyili yleisölle.

– Hiljaisuutta, pyydän, Pokkus muistutti.

– Emil, koirasi on täällä, kuiskasi Ubbe.

Samassa Molly ampaisi lavalle kuin tyhjästä. Se iski hampaansa laatikosta sojottavaan sääreeseen – joka oli irtonainen! Riemuissaan Molly ravasi Emilin luo ja antoi säären hänelle.

– Vuh, Molly haukahti ja heilutti häntäänsä saadakseen kehuja.

– Sinä paljastit hänet, Molly. Se on mallinuk-
ken jalka. Olet sinä kyllä aikamoinen etsivä-
koira, Emil kehui ja rapsutti Mollya korvien vä-
listä. – Miten pääsit karkuun kotoa? Unohtiko
Linda sulkea portin?

– Röyhkeä rakki se on! Pokkus pauhasi. – Se
pilasi esitykseni!

Pokkus auttoi Bonnyn pois laatikosta, jossa
tämä oli maannut jalat koukussa.

2. LUKU

Seuraavana päivänä Emilin koulu alkoi myöhään, mutta hän ei voinut nukkua, koska äiti ja Linda riitelivät. Linda ei halunnut mennä kouluun. Meteli oli kauhea.

– En mene sinne, he ovat tuhmia!

Linda kiljui.

– Ketkä ovat tuhmia?
Maria-äiti kysyi ja katsoi kelloa huolissaan.
Hän oli jo myöhässä töistä.

– Räyhämäen veljekset.
Etenkin Roger, Rudolfin

isovelji. Hän on melkein aikuinen ja heitti pö-
poni vesilätäkköön. Silloin suutuin ja varastin
hänen nuuskarasiansa ja heitin sen vesilätäk-
köön. Nyt hän aikoo tappaa minut!

– Emil, voitko saattaa Lindan kouluun? äiti
huusi. – Minulla on tärkeä kokous, josta en voi
olla pois. Soitan sitten ja kysyn, miten meni.
Emil kiltti!

– Okei, Emil myöntyi. – Olen jo muutenkin
hereillä.

Ensin Emiliä oli harmittanut, ettei hän saanut nukkua, mutta nyt hän käsitti Lindan pelkäävän. Rudolfin isovelji Roger Rähämäki oli isompi ja ilkeämpi kuin Rudolf. Linda oli todellakin liemessä, jos Roger oli suuttunut hänelle.

– Hän saa kai sitten tappaa meidät molemmat, Emil tokaisi ja yritti vaikuttaa mahdollisimman rauhalliselta. – Sanon Ubbelle ja Sokratekselle, että menemme yhtä matkaa. Jos meitä on monta, hän ei ehkä uskalla käydä kimppuumme.

– Kiitos, Emil.

Äiti halasi Emiliä ja juoksi autolle.

Roger oli töissä lelukaupassa Pyhän Hansin kadulla, melkein koulua vastapäätä. Usein hän seisoi kaupan edessä kampittamassa ohi kulkevia lapsia. Itse asiassa Rogerin olisi pitänyt olla lukiossa, mutta sekä hän että koulu tarvitsivat pienen hengähdystauon, Märta-opettaja oli kertonut.

Ensin Roger oli saanut töitä numerotiedotuksesta – sieltä, minne soitetaan, kun halutaan tietää jonkun puhelinnumero. Mutta hän ei voinut jatkaa siellä, koska oli ottanut kielilävistyksen. Tappi oli tiellä hänen puhuessaan

eikä hänen sanoistaan saanut selvää. Ihmiset hermostuivat, koska jokainen minuutti jona he eivät tajunneet mitään maksoi.

– Roger aikoo lyödä Lindaa. Meidän on parasta mennä kiertotietä, Emil sanoi, kun Ubbe ja Sokrates tulivat hakemaan heitä.

– Voi sinua raukkaa, Ubbe surkutteli pelästyneenä. – Entä, jos odotat iltapäiväkerhossa, kunnes pääsemme koulusta, ja saatamme sinut kotiin.

– Ei siitä tule mitään. En jaksa pelätä enää. Olen pelännyt koko yön ja nähnyt kauheita painajaisia. Tuntuu kuin olisi vankilassa, ellei voi mennä mihin haluaa. Roger ei saa päättää elämästäni. Minä lähdän kotiin silloin kun tahdon.

Ubbe pudisteli päätään. Joskus Linda oli liian rohkea omaksi parhaakseen.

– Katsokaa, tuolla on Höpsö-Hilda, Sokrates huomasi.

Vanha nainen penkoi roskakoria. Vieressä oli risainen kärrylaukku. Nainen pudotteli löytämiään tavaroita laukkuun. Eniten tyhjiä pulloja, mutta myös puoliksi syödyn makkara-muusiannoksen ja villatakin, jonka joku oli heittänyt pois.

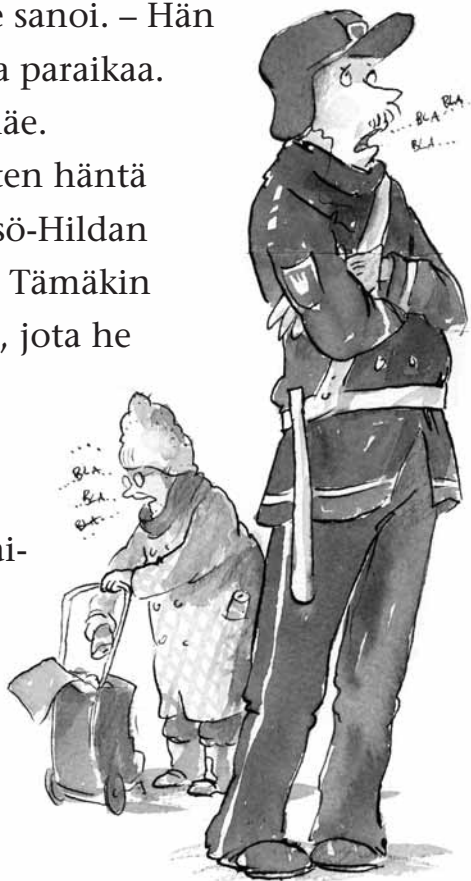
– Äiti sanoo, että hänen nimensä on Hilda Molin, Linda kertoi. – Hän on koko Gotlannin rikkain ihminen mutta dyykkaa silti roskiksia.

– Minä olen kuullut, että hän oli tunnettu avaruustutkija ennen kuin alkoi kuulla outoja ääniä päässään, Ubbe sanoi. – Hän puhuu jonkun kanssa paraikaa. Jonkun, jota emme näe.

Ubbe pysähtyi. Sitten häntä alkoi naurattaa. Höpsö-Hildan vieressä seisoj poliisi. Tämäkin puhui jonkun kanssa, jota he eivät nähneet.

Emiliäkin huvitti. Hän tuns poliisin. Tämä oli Kalle Kuuliaisnen, joka hoiti poliisin löydettyjen polkupyörien varastoa.

– Hän puhuu kännykkään sellaisilla

kuulokkeilla, handsfreellä. Oikeastaan se on melkein sama asia. Kumpikin puhuu ihmisen kanssa, joita emme näe.

Tänään Höpsö-Hilda oli kiukkuinen mielikuvitusystävillään. Hän sätti heitä, koska he eivät löytäneet enempää tyhjiä pulloja. Kärrylaukussa oli vain kaksi pulloa. Niillä ei saanut edes lounassämpylää. Ubbekin keräsi usein tyhjiä pulloja, jotka hän vei kauppaan saadakseen rahaa. Hän ei saanut viikkorahaa, koska hänen äitinsä oli niin köyhä.

Joskus Ubbe ja Hilda tapasivat toisensa etsiessään pulloja. Silloin he puhuivat siitä, mistä olivat löytäneet niitä. Itäiset vallihaudat oli paras paikka.

– Muistatteko, kun ihmisiltä varastettiin puutarhatonttuja? Ubbe kysyi.

Emil nauroi.

– Joo, sehän oli viime kesänä, hän vastasi.
– Siitä syntyi hirveä mekkala. Puutarhatonttuja katosi pihoilta joka puolella Visbytä. Kaikki olivat ihan raivona.

– Minä tiedän, kuka ne varasti, Ubbe kertoi.
– Se oli Hilda, hän oli nähnyt telkkarissa ohjelman puutarhatonttujen vapautusarmeijasta.

– Oletko varma, että se oli hän? kysyi Emil.

Syyllistä ei ollut koskaan löydetty. Edellisenä kesänä Emil ei ollut vielä perustanut etsivätoimistoaan.

– Hän oli piilottanut tontut Pohjoisille vallihaudoille, jotta ne saivat tavata toisiaan ja juhlia yhdessä, Ubbe sanoi. – Ne näyttivät kuulemma niin yksinäisiltä pihoillaan. Käskin hänen palauttaa tontut.

Ubbe iski silmää Hildalle, joka vastasi silmäniskuun.

– Hildan mielestä ei ole niin nuukaa, mikä on kenenkin omaisuutta, Ubbe jatkoi. – Hän uskoo, että kaikki esineet ovat todellisuudessa eläviä, ja hän haluaa, että ne saavat päättää omista asioistaan.

– Ei tuo ole erityisen outoa, Sokrates sanoi.
– Meidän isä puhuu usein autolle kuin se olisi

elävä. "Kas niin, romukasa. Starttaahan nyt!", hän sanoo ja hakkaa rattia.

– Meidän äiti puhuu tietokoneelle, Linda tirskahti. – "Kylläpä sinä nyt hidastelet! Ei-hän tästä tule yhtään mitään! Pystyt kyllä parempaan. Noin! Noin! Pystyt kyllä, jos vain haluat!"

– Katsokaa, Räyhämäen veljekset seisovat koulun portilla, Sokrates sanoi. – Mitä me nyt teemme?

Roger oli monta kertaa uhannut työntää tukikauluksen Sokrateksen kurkusta alas. Ja kerran Sokrateksen ajaessa pyörällä Roger oli tönäissyt häntä niin että hän oli kaatunut.

– Mennään takakautta! Ubbe keksi.

– Tänään kirjoitetaan aine, Märta-opettaja sanoi, kun kaikki lapset olivat kokoontuneet luokkaan. – Pokkuksen esitys oli mahtava. Siksi ajattelin, että aineen otsikko olisi Elämäni taikurina.

– Hauskaa! Alva huudahti.

– Hokkus pokkus idiokkus, Rudolf huokasi äänekkäästi. – Onko pakko?

– On, Märta sanoi. – Kaikki kirjoittavat, ja ajattelin, että sitten voitte lukea tarinat ääneen toisillenne pienryhmissä.

– Jos olisin taikuri, en pitäisi taikaesityksiä, sanoi Rudolf. – Varastaisin kaikkien rahat.

Loihtisin ne omiin taskuihini. Haha.

– Siitä tulee varmasti hieno tarina, Märta-opettaja sanoi. – Tässä on sinulle paperia ja kynä. Ole hyvä!

Emil katsoi vaivihkaa Alvaa, ja Alva vastasi katseeseen. Tuntui lämpimältä ja kutkuttavalta, kun Alva hymyili hänelle.

– Jos minä olisin taikuri, tulisin rikkaaksi ja kuuluisaksi, Ubbe sanoi. – Tienaisin valtavasti rahaa ja voisin ostella hienoja joululahjoja äidille ja sisaruksilleni.

– Oletko kirjoittanut jo joulupukille? Emil kuiskasi.

– Ei kannata. Tiedän mitä saan: farkut ja uuden villapaidan. En muuta. Ei ole rahaa.

Ubbe kumartui paperinsa puoleen ja alkoi kirjoittaa. Emil vilkuili ympärilleen. Kaikki olivat jo aloittaneet tarinansa. Hän ei pystynyt ajattelemaan muuta kuin Alvaa.

Jos hän olisi taikuri, hän ottaisi Alvan mukaansa kaikkiin maailman suuriin kaupunkeihin. He ajaisivat ylellisellä limusiinilla ja heillä olisi oma lentokone. Ja salainen saari, jonne kellään muulla ei olisi lupa tulla. Ei varsinkaan Räyhämäen veljeksillä.

Välitunnilla Emil etsi huolissaan Lindaa katseellaan. Sitten hän näki pikkusiskonsa ikkunasta. Linda istui luokassa piirtämässä. Hän

nauroi, ja kaikki tuntui olevan hyvin. Se oli mukavaa. Emil ei halunnut Lindan pelkäävän. Hän tallusteli koulunpihan poikki Pyhän Hansin kadulle päin. Ubbe seurasi perässä.

Juuri silloin Ubben äiti ryntäsi ulos lelukaupasta, jossa Roger työskenteli. Hän etsi jotain maasta. Emil näki, että hän oli poissa tolaltaan.

Ulkona oli kylmä, eikä Ubben äiti ollut ehtinyt laittaa takkiaan kiinni.

– Mitä äiti tekee täällä? Ubbe kummasteli.

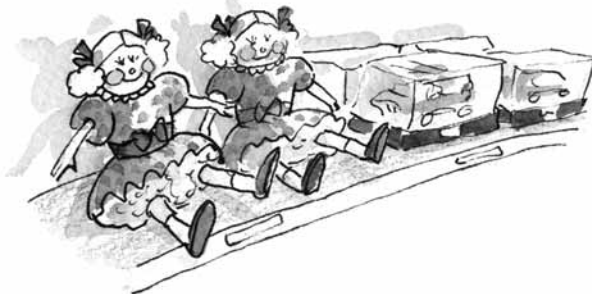
Pojat katsoivat huolellisesti kumpaankin suuntaan ja ylittivät kadun.

– Minä en usko tätä, Ubben äiti huudahti nähdessään heidät. – Olin lelukaupassa ostamassa joululahjoja. Mutta kun aioin maksaa, kukkaroni oli poissa. Jonkun on täytynyt varastaa se!

– Ja kaikki rahat? Ubbe kysyi.

Hän ei uskonut, että se oli mahdollista. Silloinhan sen olisi täytynyt tapahtua aivan äskettäin.

– Ja kaikki rahat. Onneksi kaupassa sattui olemaan poliisi. Tein heti ilmoituksen varkaudesta.

– Milloin näit kukkarosi viimeksi? Emil kysyi.

– Juuri ennen kuin menin kauppaan. Katsoin, paljonko minulla oli rahaa. Sitä oli tasan viisisataa kruunua, Ubben äiti vastasi ja pillahhti itkuun. – Sen piti riittää kaikkiin joululahjoihin.

– Rahat löytyvät vielä, saatpa nähdä, Ubbe vakuutti. – Emil on mestari ratkomaan arvoituksia. Hänellä on jopa etsivätoimisto.

Emil nolostui hieman.

– Minä teen parhaani, hän sanoi. – Mutta en lupaa mitään. Keitä kaupassa oli yhtä aikaa kanssasi?

Ubben äiti mietti.

– Ensin sinne tuli taikuri. Hänen nimensä oli Pokkus, kuulin sen, kun hän puhui jonkun kanssa kännykkään. "Hei, täällä on Pokkus", hän sanoi. Hänellä oli korkea hattu ja musta viitta. Hän oli tavattoman kohtelias ja ystävällinen.

Emil vihelsi. He olivat tavanneet Pokkuksen äskettäin.

- Keitä muita?
- Roger Räyhämäki, poika joka on töissä lelukaupassa, Ubben äiti kertoi. – Ja sitten se omituinen nainen, joka puhuu itsekseen.
- Höpsö-Hilda? Ubbe kysyi.
- Niin, siksihän häntä kutsutaan, nyt muis-

tankin. Hän tiedusteli, voisivatko liikkeen nukket tulla viettämään joulua hänen luokseen. Hän lupasi tuoda ne takaisin tapaninpäivänä. ”Täytyyhän niidenkin saada pitää joskus hauskaa”, hän sanoi. Roger vastasi siihen, että Höpsö-Hilda voisi ostaa ne.

– Mitä Hilda sanoi silloin? Emil uteli.

– Hän kysyi, paljonko nukket maksoivat, ja laski pulloista saamansa rahat, mutta ne eivät riittäneet alkuunkaan, Ubben äiti sanoi ja pyyhki kyyneleensä nenäliinalla. – Tämä on ihan kamalan surullista!

– Mennään jo. Myöhästymme jumppatunnilta, Ubbe sanoi, kun hänen äitinsä oli lähtenyt kotiin.

Emil katsoi kelloa. Se oli melkein kaksi.

– En tule jumppaan tänään. Pitää tutkia niin kauan kuin jäljet ovat tuoreet, Emil selitti ja tarttui lelukaupan ovenkahvaan.

– Mutta sinähän pidät liikunnasta! Ubbe huolestui. – Eikä pinnata saa.

– Tiedän, mutta tämä on tärkeämpää.

Emil avasi oven, ja liikkeen kello kilahti.

– Mutta Roger on siellä. Oletko sinä ihan viisas?

– Minä olen kahjo. Mutta jos olen täällä Rogerin kanssa, silloin Linda on turvassa ja voi liivahtaa kotiin. Kerro hänelle, että pidän silmällä Rogeria! Lindan koulu loppuu nyt.

– Hyvä on, Ubbe sanoi empien. – Mitä aiot tehdä?

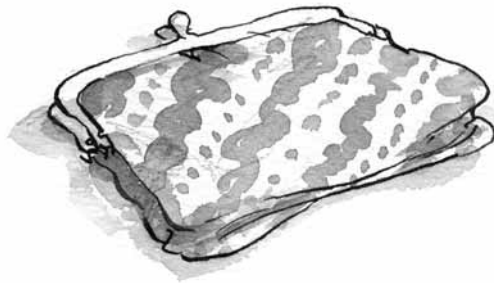
– Etsiä äitisi kukkaroa. Tavarat eivät vain lakkaa olemasta. Kukkaro on jossain.

– Roger on vienyt sen, Ubbe sanoi. – Kai sinä sen ymmärrät? Me emme saa ikinä rahoja takaisin. Minä lähden nyt.

– Ei ole varmaa, että se on Roger, vaikka me epäilemmekin häntä. On oltava todisteita ennen kuin voi syyttää ketään.

Emil meni kauppaan ja katseli ympärilleen. Joululaulut tulvivat kaiuttimista. Tiskin takana ei ollut ketään. Emil riensi etsimään kassan alla olevilta hyllyiltä. Joku voisi tulla milloin tahansa. Nopeus oli valttia. Hyllyillä oli joulupaperia ja lahjalaatikoita, sakset ja punaista narua. Ei kukkaroa.

Hän jatkoi etsimistä näyteikkunalta joulutonttujen seasta, nallehyllyltä ja hyllyltä, jolla oli pienoismalleja. Ei mitään. Sitten hän kokosi rohkeutensa ja pujahti verhon taakse takahuoneeseen. Hän kurkisti vessan paperikoriin, ja siellä oli kukkaro. Varoen jättämästä sormenjälkiä hän otti paperipyyhkeen ja sujautti kukkaron reppuunsa.

– Mitäs täällä puuhataan?

Rogerin finninen naama ilmestyi ovelle ihan yllättäen. Emil ei ollut kuullut hänen tulevan. Emilin sydän jyskytti ja korvissa suhisi. Niin kovasti häntä pelotti.

- Teen tieteellistä tutkimusta, Emil änkytti.
- Mitä tutkimusta? Kuinka kauan onnistut välttelemään selkäsaunaa, niinkö?

Roger tarttui Emiliä rinnuksista ja veti hänet luokseen kevyesti kuin lapasen.

Emil ajatteli niin että korvat sauhusivat. Oli keksittävä jokin ovela keino, jolla hän saisi Rogerin sormenjäljet.

– Ei sinnepäinkään. Jos näytät kättäsi, voin kertoa kuinka älykäs olet.

– Oliko tuo vitsi? Roger tuijotti Emiliä.

– Löysin vanhan ennustuskirjan. Onko sinulla vesivärejä? Minun on siveltävä väriä kämmeneesi ja painettava sen jälki paperille. Sitten katson kirjasta. Siinä kerrotaan käden viivoista. Sinulla on näköjään hyvin vahva elämänviiva.

Roger näytti tyytyväiseltä ja teki kuten Emil pyysi.

– Miten saan tietää vastauksen? hän sössötti pyöritellen kielikoruaan.

– Meilaan sen sinulle, kun se on valmis.

– Siistiä! Roger sanoi ja heitti yläviitokset Emilin kanssa juuri, kun Ubbe kulki ikkunan ohi.

Ubbe ällistyi niin että oli vähällä tömähtää takapuolelleen maahan. Liikuntatunti oli pe-

ruttu, koska opettaja oli kipeänä. Siksi Ubbe oli tullut takaisin.

– Mitä täällä tapahtuu? hän kysyi, kun Emil astui ulos.

– Minulla on Rogerin sormenjäljet paperilla ja löysin kukkaron. Se voi olla äitisi. Jos kukkarossa on Rogerin sormenjäljet, tiedämme että hän on varas. Muussa tapauksessa hän on syytön.

Emil näytti kukkaroa Ubbelle heidän päästyään Rogerin näkymättömiin.

Ubbe vihelsi.

– On tuo äidin. Ovatko rahat tallella?

– Eivät, kukkaro on tyhjä, Emil sanoi ja pudisti päätään. – Missä Linda on?

– Hän lähti iltapäiväkerhosta Alvan kanssa.

Ubbe sulloi jumppapussin reppuunsa.

– Mennään teille, Emil sanoi. – Minulla on asiaa äidillesi.

5. LUKU

Ubben kotona vilisi pieniä lapsia. He hyppivät sohvalta lattialle ja leikkivät, että purjehtivat laivalla myrskyssä ja olivat merihädässä ja joutuivat uimaan maihin. "Maissa" oli keittiöpöydällä, jonka ääressä Ubben äiti leipoi jou-

lupullia. Taikinaa ja rusinoita sai syödä. Kaikki Ubben sisarukset olivat valkoisina jauhoista. Pikku Bibi oli työntänyt rusinoita vaippaansa ja sanoi, että ne olivat nukenkakkaa.

– Oletteko löytäneet kukkaroni? Ubben äiti kysyi.

Hän ilahtui ensin mutta sitten masentui, koska kukkarossa ei ollut rahaa.

– Lasten kuvat ovat tallella, ja bussikortti, Emil yritti lohduttaa.

– Muistin juuri yhden asian, Ubben äiti mainitsi Emilin etsiessä sormenjalkia.

Emil oli tupsuttanut perunajauhoja kukkarolle, jotta sormenjäljet erottuisivat nahasta selvemmin, ja hän kuvasi niitä kännykkäkamerallaan.

– Minkä? Emil mutisi keskittyneenä.

– Kirjoitin lasten henkilötunnukset sadan kruunun seteleihin, jotka olivat kukkarossa. Minulla ei ollut muuta käsillä, kun soitin sairaalaan, ja siellä kysytään aina henkilötunnuk-

sia. Kirjoitin kuulakärkikynällä, sitä ei voi kummata pois. Viidenteen seteliin kirjoitin oman henkilötunnukseni.

– Mutta sehän on mahtavaa! Siitä näkee, että ne ovat sinun rahojasi.

– Roger ne on vienyt, usko nyt! Ubbe sanoi kuulostaen todella ärtyneeltä. – Roger on arkkihirviö, pierupäiden kuningas, limainen räkäklimppi ja haiseva kakkaläjä. Hän tekee aina kiusaa.

– Ehkä, Emil myönsi, – mutta ei se silti tarkoita, että hän on syyllinen. Emme tiedä sitä vielä. Minä soitan lehteen.

Emil valitsi numeron kännykällään, ja pian hänet yhdistettiin uutistoimitukseen. Hän kertoi, että Ubben äidin rahat oli varastettu ja että setelit oli merkitty kuulakärkikynällä.

– Mitä hyötyä tuosta oli? tivasi Ubbe, jota yhä kiukutti, ettei Emil tajunnut Rogerin olevan syyllinen.

– Jos varas maksaa rahoilla, hän jää kiinni. Kaikki saavat lukea tästä sunnuntain lehdestä. Jos joku maksaa merkityillä seteleillä, meille soitetaan heti, ja silloin tiedämme, kuka varas on.

– Nokkelaa! Ubbe huudahti iloisemman näköisenä.

Ubben pikkuveli tarjosi Emilille rusinoita, mutta Emil ei ottanut. Eihän hän voinut tietää, olivatko rusinat olleet Bibin vaipassa vai eivät.

Emil ja Ubbe pukivat taas päällysvaatteet ylleen ja menivät etsivätoimistoon.

– Epäiltyjä on siis neljä, Emil sanoi heidän suljettuaan keltaisen kojun oven.

– Miten niin neljä? Ubbe kummastui. – Roger on varastanut ennenkin. Hän on syyllinen. Tiedän sen! Hän on näpistänyt limsaa kaupasta monta kertaa.

– Hildakin on ottanut tavaroita, hänhän vei puutarhatontut, huomautti Emil. – Ja Pokkuskin kuuluu epäiltyihin. Jos hän pystyi taikomaan Alvan sormuksen pois, hän pystyisi helposti varastamaan kukkaron.

– Kuka sitten on neljäs epäilty?

– Poliisi, Kalle Kuuliainen. Vaikkei olekaan kovin luultavaa, että hän on syyllinen, Emil sanoi. – Meidän on yritettävä saada kaikkien sormenjäljet ja verrattava niitä kukkaron sor-

men jälkiin ennen kuin syytämme ketään. Kukkarossa on hyvä peukalonjälki, jonka täytyy olla varkaan.

Ubbe katsoi tarkasti, kun Emil vertasi Roge-
rin ja varkaan peukalonjälkiä. Emil oli sanonut,
että tarvittiin vähintään kaksitoista yhtäläisyyt-
tä ennen kuin saattoi olla varma, että kysymyk-
sessä oli sama sormenjälki.

– Syyllinen ei ole Roger, Emil julisti. – Siinä tapauksessa sen on oltava joku muu.

Emil oli juuri lähettänyt kädenviivatestin tuloksen sähköpostilla Rogerille. Sen oli voinut jäljentää suoraan ennustuskirjan sivulta 43.

– Pahas! Ubbe puuskahti ja katsoi vielä keran.

Hän ei halunnut uskoa näkemäänsä.

– Syyllinen voi siis olla Pokkus Olsson tai ehkä Hilda! hän jatkoi. – Pokkus lahjoitti Alvalle kuvansa. Siinä on ehkä hänen sormenjälkensä. Voin kysyä Alvalta, saanko lainata sitä.

– Minä tulen mukaan, Emil sanoi nopeasti. Se oli hyvä syy mennä tapaamaan Alvaa.

6. LUKU

He tallustelivat Suurtorille. Siellä oli kova meteli ja paljon kaivinkoneita ja kuorma-autoja. Koko tori kunnostettaisiin, ja kaaoksen keskellä kökötti arkeologi. Hän etsi vanhoja esineitä.

Arkeologi kertoi pojille löytäneensä koruja, jotka oli tehty hirvensarvista. Maassa oli esineitä kivikaudelta lähtien.

– Katso, Sokrates! Emil huudahti.

Emil ei ollut uskoa silmiään. Torin keskellä seisoj Sokrates naama täynnä pyykkipoikia. Emil tuijotti. Ubbekin tuijotti. Sokrateksen molemmista korvista sojotti pyykkipoikia. Pyykkipoikia oli nipistetty nenään ja kulmakarvoihin ja ylä- ja alahuuleen. Tukikauluksessa oli vierä vieressä pyykkipoikia. Sokrateksen kädessä oli keräyslipas.

– Mitä sinä teet?

Emil kysyi huolissaan.

Sokrates näytti kummalliselta, ja häneen teki selvästikin hirveän kipeää.

– Osoitan mieltäni, Sokrates vastasi.

Sanoista ei tahtonut saada selvää, koska huulissa oli niin paljon pyykkipoikia.

– Mitä vastaan?

Emil yritti arvata, mutta se ei ollut helppoa.

– Osoitan mieltäni siilien oikeuksien puolesta. Nyt on talvi. Siilit ovat vaipuneet horrokseen ja nukkuvat. Mutta kun koko tori kaivetaan auki ja pidetään tällaista meteliä, siilit häiriytyvät. Ne heräävät ja tarvitsevat ruokaa mutta eivät löydä sitä talvella. Siksi kerään rahaa ostaakseni siileille munia.

– Tietääkö äitisi tästä? Ubbe kysyi varovasti.

Sattui aika usein niin, että Sokrates teki tempauksia, jotka eivät ilahduttaneet hänen äitiään. Ubbe pohti, mahtoiko tämä olla sellainen tempaus.

– Siilit tykkäävät munista, Emil sanoi. – Mutta niille ei saa antaa maitoa, koska siitä ne sairastuvat. Tuletko mukaan Alvalle, Sokrates?

– En ehdi, Sokrates sanoi. – Tehtäväni on

pelastaa siilejä. Kaikki munarahat otetaan kiitollisuudella vastaan. Tein myös lehden, jonka nimi on *Siilinelämä*. Siitä voi lukea, millaista siileillä on. Lehti maksaa viisi kruunua.

– Ostan lehden, kun tulemme kotiin, Emil lupasi.

Hän oli juuri nähnyt Hulda Mullbergin, Sunnuntainpilaajan. Emil ei halunnut tavata Huldaa turhan päiten. Hulda kävi joka sunnuntai kylässä Wernin perheellä, vaikka häntä ei ollut kutsuttu. Hän saattoi höpistä loputtomasti taudeista ja kauheista onnettomuuksista.

Kauempana torilla, aivan Pyhän Katariinan kirkonraunioiden luona, Emil näki unisen siilin hoipertelevan eteenpäin. Katastrofi uhkasi. Hulda Mullberg marssi pitkin askelin suoraan

siiliä kohti. Hän ei näyttänyt huomaavan sitä.
Hän penkoi käsilaukkuaan kävellessään.

Siili kipitti minkä ehti lyhyillä jaloillaan. Se
tuhisi ja vilkuili ympärilleen. Hulda lähestyi
pelottavaa vauhtia. Emil huusi, Ubbe huusi,
mutta kaikkein kovimmin huusi Sokrates:

– Varo siiliä!

Mutta oli liian myöhäistä. Siili ehti juuri ja juuri käpertyä palloksi ennen kuin Hulda potkaisi sitä. Ei ihme, että siilit voivat jäädä auton alle, kun Huldakin voi kävellä niiden yli, Emil ajatteli.

– Mikä se oli? Hulda kysyi kuullessaan siihnää.

– Siili! Sinä melkein tapoit sen, Sokrates syytti ja työnsi keräyslippaan Huldan nenän alle. – Lahjoita ropo kodittomille siileille.

– Mitä sinä höpötät? Hulda tokaisi ärtyneenä. – Äitisi tuskin haluaa, että kerjääät rahaa ja no-laati itsesi tällä lailla.

– Osta sitten *Siilinelämää*. Vain viidellä kruunulla voit pelastaa siilin.

– Tyhmyyksiä! Hulda sanoi ja marssi eteenpäin katukivikasojen ohi.

– Oletko saanut kerättyä yhtään rahaa? Ubbe uteli.

Hän tiesi, kuinka vaikeaa rahan hankkiminen oli.

– En pennin killinkiä. Kun tulee keräyslippaan kanssa, ihmiset teeskentelevät etteivät huomaa. He vain katsovat kelloa ja kävelevät kovaa eteenpäin.

Alva asui kasvitieteellisen puutarhan takana talossa, joka muistutti pientä linnaa. Alvan huoneen ikkunasta näki kaupunginmuurille ja merelle. Alvan isä ajoi suurta kuorma-autoa. Hän myi tavaroita markkinoilla, enimmäkseen leluja mutta myös vaatteita, cd-levyjä ja makeisia. Ennen joulua oli monet markkinat, ja Alva oli usein apuna myymässä. Emil toivoi, että Alva olisi nyt kotona.

Alvan äiti työskenteli lääkärinä Visbyn sairaalassa. Hän ei ollut juuri koskaan kotona. Ja silloin kun oli, hän nukkui, koska oli päivystänyt yöllä. Silloin piti olla hiirenhiljaa. Sen vuoksi

Emil ei uskaltanut soittaa ovikelloa. Eikä Ubbekaan. He astuivat eteiseen ja toivoivat, että joku kuulisi.

Talo oli iso. Siinä oli monta tornia ja erikoista pikkuhuonetta. Emil oli kerran aikaisemmin käynyt täällä. Silloin koko luokka oli kutsuttu Alvan synttäreille.

Kun Emil ja Ubbe olivat seisonet eteisessä hyvän aikaa ja kuulostelleet ääniä, Emil halusi mennä etsimään Alvaa. Hän tiesi, missä Alvan huone oli. Mutta Ubbe ei halunnut. Häntä pelotti. Talossa oli pimeä. Vain kyntteliköt loistivat ikkunoilla.

Emil kapusi portaita ylös ja sitten seuraavia portaita torniin, jossa Alvan huone oli. Häntä hermostutti.

– Emil! Hei!

Alva istui kirjoituspöytänsä ääressä maalamassa lentokoneen pienoismallia. Hän nousi ja katsoi Emiliä kauan sanomatta mitään. Emil kään ei puhunut. Sanat surisivat hänen pääsään kuin kärpäset. Alvan silmät nauroivat.

– Mitä asiaa sinulla on? Alva kysyi.

– En muista, Emil vastasi ja punastui korvanipukoitaan myöten. Alva tuoksui niin hyvältä ja hänen poskensa näyttivät niin pehmeiltä. Emilin oli ihan pakko taputtaa häntä poskelle.

– Pussaatteko te nyt? kysyi Linda ja kurkisti oven takaa, missä hän oli piileskellyt. – Näin ikkunasta, kun tulitte.

Emil sulki silmänsä ja laski kymmeneen, jottei läimäyttäisi Lindaa.

– Mitä sinä täällä teet? hän tivasi siskoltaan.

– Tulin Alvan kanssa koulusta. Hän suojelee

minua niin ettei minua lyöä. Mitä itse teet täällä? Linda kysyi ja tirskahti.

– Työtä, Emil sanoi vakavana. – Haluaisin lainata valokuvaa, jonka sait Pokkuksesta, Alva. Tarvitsen hänen sormenjälkensä.

– Mitä hän on tehnyt? Alva kysyi ja irrotti kuvan ilmoitustaululta niin varovasti kuin pystyi.

– Ubben äidin kukkaro varastettiin. Pokkus on yksi kolmesta epäilystä. Muut ovat Höp-

sö-Hilda ja Kalle Kuuliainen. Rogerkin kuului epäiltyihin, mutta hän on syytön. Kukkaron sormenjäljet eivät ole hänen.

– Tyhmää, Linda tokaisi. – Kaikki ilahtuisivat, jos hän joutuisi vankilaan eikä voisi kiusata muita. Minun mielestäni hänet pitäisi vangita.

– Ei ihmisiä voi laittaa vankilaan vain, jotta muut ilahtuisivat, Emil sanoi tiukasti. – Sitä varten on lait ja säännöt.

– Tyhmää, Linda toisti.

Emil työnsi kuvan reppuunsa. Hän aikoi ottaa kemistinvälineensä esiin, kunhan pääsisi kotiin etsivätoimistoon. Talkin avulla valokuvan sormenjäljet tulisivat näkyviin. Alvan sormenjäljet hänellä oli jo ennestään mustassa muistikirjassaan.

– Tuletko meidän kanssamme kotiin? hän kysyi Lindalta.

Itse asiassa Emil oli niin vihainen Lindalle, että oli haljeta. Hän oli vaarantanut henkensä suojellakseen Lindaa Rogerilta, mutta oliko

Linda kiitollinen? Ei sinne päinkään! Linda ei edes huomannut, että häntä suojeltiin, sillä hän halusi selvittää itse. Ja sitten hän vielä kehtasi nolata Emilin Alvan nähden.

– Kai minä voin tulla, Linda sanoi ja katsoi Emiliä. – Vaikka ei minulla enää ole hätää. Tiesitkö, että Alvan isä omistaa lelukaupan? Hän on ostanut sen. Menin Alvan kanssa kauppaan koulun jälkeen. Kun Roger näki, että Alva ja minä olimme kavereita, hän ei uskaltanut kiusata. En usko, että hän tohtii kiusata minua enää, koska silloin me kerromme Alvan isälle. Eikö niin, Alva? Se ei ole kantelemista. Se on totuuden kertomista.

– Totuus pitää kertoa, Alva sanoi. – Jos joku on tuhma tai kiusaa, siitä pitää puhua ääneen ja selvästi niin että kaikki kuulevat. Sillä juuri salailu tekee kiusaamisen mahdolliseksi.

Kotona Pohjoinen muurikatu 14:n keltaisessa kojussa Emil tutki Pokkuksen sormenjälkiä. Huolellisesti hän vertasi niitä varkaan sormenjälkeen, joka oli kukkarossa. Linda oli malttamaton, hänestä touhu kesti liian kauan.

– Onko Pokkus syyllinen vai syytön? hän kyseli hyppien tasajalkaa.

– Syytön, Emil vastasi. – Luulin, että hän olisi syyllinen, mutta erehdyin. Sen täytyy olla Hilda tai Kalle. En tahtoisi, että syyllinen on kumpikaan heistä, mutta meidän on tutkittava heidän sormenjälkensä. Syyllinen on paljastettava, jotta häntä voidaan rangaista. Koska niin se on: laki on sama kaikille.

– Miksi Hilda varastaisi, kun hänellä on valtavasti rahaa kotonaan patjassa? Linda kysyi ja istahti Emilin viereen.

– Kuka sanoo, että hänellä on rahaa patjassa?

– Alvan isä. Tai ehkä rahat eivät ole tarkalleen ottaen patjassa, mutta hän on piilottanut ne kotiinsa, koska ei luota pankkiin.

Emil mietti.

– On vaikea keksiä, mikä motiivi hänellä olisi. Miksi hän varastaisi köyhiltä, jos hänellä on valtavasti rahaa?

– Miksi hän kerää tyhjiä pulloja, jos hänellä on rahaa?

– Ehkä hänellä ei ole muuta tekemistä, Emil ajatteli ääneen. – Ehkä hänestä on hauska kerätä tyhjiä pulloja. Se on hyväksi ympäristölle.

– Äiti sanoi, että meidän pitää mennä syömään, Linda tokaisi.

Hän hypähti alas tuolilta ja astui ulos kojusta. Taivas oli sysimusta ja tähdessä.

– Tuolla vaeltavat kolme kuningasta. Linda osoitti taivaalle. – Ne ovat Orionin vyön kolme tähteä. Minusta ehkä tulee avaruustutkija isona.

Maria-äiti oli keittiössä mutta ei yksin. Pöydän toisella puolen istui Kalle Kuuliainen juomassa kahvia. Emil ja Linda luikahtivat sisään hiirenhiljaa kuullakseen, mistä äiti ja Kalle puhuivat.

– Minä olin lelukaupassa, kun rikos tapahtui, Kalle selitti. – Juttelin Pokkuksen kanssa. Hän lupasi tulla taikomaan poliisien joulujuh-

laan. Kukkaro vietiin naisen käsilaukusta, kun hän oli kaupassa. Olen laatinut ilmoituksen huolellisesti.

– Jill-parka, hänen on ostettava joululahjoja neljälle lapselle. Toivon tosiaan että rahat löytyvät, Maria-äiti sanoi ja otti Kallen tekemän ilmoituksen. – Katson, että joku selvittää tämän kunnolla.

– Tutkisin juttua mielelläni itse, Kalle sanoi.
– Ellen joutuisi hoitamaan pyörävarastoa, olisin varmaan jo napannut syyllisen. Mutta työvarastossa vie kaiken aikani. Ihmiset tuovat polkupyöriä, joiden kuvittelevat olevan varastettuja. Ja he tulevat etsimään kadonneita polkupyöriä. On täytettävä valtavasti kaavakkeita ja vastuu on suuri. Polkupyörien kanssa on oltava tarkkana.

Maria Wern ymmärsi sen.

– Miten viihdyt työssäsi? hän kysyi.

– Pyörävarastossa on kauhean tylsää, Kalle Kuuliainen kuiskasi niin hiljaa, että Emil ja

Linda tuskin kuulivat. – Jahtaisin mieluummin varkaita.

Kun Kalle oli kiittänyt kahvista ja lähtenyt, Emil sieppasi hänen kahvikuppinsa. Siinä oli takuulla sormenjälkiä.

– Ruoan jälkeen saadaan karkkia, kun on perjantai, äiti sanoi. – Mutta ensin jonkun on ulkoilutettava Molly. Viitsisitkö sinä, Emil?

– Okei.

Emil lähti mielellään kävelylle. Kävellessä sai ajatella rauhassa.

Etsivätoimiston pyörittäminen on kovaa hommaa, Emil ajatteli. Rikolliset eivät pidä vapaata edes perjantai-iltaisina. Siksi etsivätoimistoa ei voinut ikinä sulkea.

– Säästäkää karkkia minullekin! Emil huusi ovensuusta ennen kuin meni ulos.

– Sinä saat kaikki pahanmakuiset! Linda hihkui.

– Linda ei saa koskea karkkeihin ennen kuin palaat, äiti vakuutti.

Kävelyllä Emil kurkisti Ubben talon ikkunas-
ta sisään. Siellä neljä lasta istui pöydän ääres-
sä edessään pieni limonadipullo ja vadillinen
paistettuja perunoita.

Toiset saivat perjantaina karkkia, toiset jou-
tuivat tyytymään paljon vähempään, Emil
ajatteli. Ubben perheen joulusta tulisi kauhean
kurja, ellei Ubben äiti saisi
rahojaan takaisin.

Lauantaina oli ollut valtavasti touhua, ja vasta illalla Emil saattoi jatkaa etsiväntyötä. Hän koputti Ubben ikkunaan ja viittoi kädellään. Hujauksessa Ubbella oli takki päällä ja pipo päässä ja hän oli ulkona kadulla.

– Meidän on mentävä Höpsö-Hildan luokse, vain hänen sormenjälkensä puuttuvat, Emil sanoi ja pyydysti lumihiutaleen kädelleen.

Viimeinkin satoi lunta!

Hilda Molin asui Karhukujalla. Emil oli katsonut osoitteen netistä. Wallérinaukiolla oli Silitysrauta-niminen talo, josta sai pannukakkua. Tuoksu oli aivan ihana, mutta pojat kiiruhtivat

eteenpäin ja kääntyivät Lepokellonkujalle, jolla Hilda asui. Emil kokeili ovea. Se oli lukossa, eikä ovikelloa ollut. Puuovi oli niin jyrä, että koputus tuskin kuului. Mutta yhtäkkiä ikkuna aukeni ja Hilda kurkisti ulos.

- Avain on kynnyksen alla, Hilda huusi.
- Tulkaa sisään.

He avasivat oven ja astuivat isoon valkeaan
eteiseen, josta meni leveät portaat yläkertaan.
Hilda seiso yläkerrassa hellan ääressä.

– Tulkaa tänne, niin saatte pannukakkua kotitekoisen mansikkahillon ja kermavaahdon kanssa, Hilda kutsui.

Emilin valtasi karmiva tunne, että hän oli lukenut tästä jostain. Kahdesta nälkäisestä lapsesta, joille vanha eukko tarjosi ruokaa. Eukko, joka asui piparkakkutalossa.

– Riksis, raksis, rouskuttaa, ken mökkiäni nakertaa, Ubbe kuiskasi.

Emil ymmärsi, että he olivat ajatelleet samaa satua. Tämä oli ihan kuin *Hannusta ja Kertusta*. Oliko Hilda noita, se jäi nähtäväksi.

– Onpa mukavaa saada vieraita, Hilda huudahti. – Aivan valtavan mukavaa!

– Sinä olit kuulemma ennen avaruustutkija, Emil sanoi ja istuutui pöytään. – On varmaan yhtä hienoa olla avaruustutkija kuin tunnettu laulaja. Saanko nimikirjoituksesi?

Hän otti esiin mustan muistikirjan, jossa hänellä oli sormenjälkiä.

– Voi, siitä on niin kauan, Hilda sanoi. – Ei,

minähän ihan nolostun. En todellakaan halua jaella nimikirjoituksia.

Hilda nosti pöytään vadin, jolla oli pannukakkuja. Pojat katsoivat toisiaan. He eivät voineet kieltäytyä. Heillä oli niin nälkä että he olisivat voineet syödä vaikka pieniä kiviä.

Hilda nauraa hykersi ja latoi monta pannukakua heidän lautasilleen.

– Halusitko sormenjälkeni mustaan kirjaasi? hän kysyi ja katsoi Emiliä suoraan silmiin.

Emilillä meni pannukakun pala väärään kurkuun, ja hänen oli yskittävä kauan. Miten Hilda saattoi tietää?

– Joo, Ubbe sanoi. – Haluaa hän.

– Olen kuullut etsivätoimistostasi. Olen myös kuullut, että Ubben äidin kukkaro on varastettu, Hilda sanoi ja istuutui pöytään. – En ole tyhmä, joten arvasin, että tulisitte tänne. Luuletteko, että minä olen varas?

Hilda ei syönyt mitään. Se oli outoa. Pannukakut olivat luultavasti myrkytettyjä. Tar-

kemmin ajatellen Emiliä väsytti. Väsytti ihan kauheasti. Mutta hänen oli saatava Hildan sormenjäljet.

– Jos haluat todistaa syyttömyytesi, painat peukalonjälkesi kirjaani, hän sanoi. – Jos pyyhkäiset sormiisi voita, jäljistä tulee selvemmat.

Nyt Emiliä väsytti niin että hän oli vähällä nukahtaa. Ubbe pukkasi häntä kylkeen ja haukotteli makeasti. Lämpökö heitä näin ramaisi? Vai täysi vatsa? Vai Hildan syliin käpertyneen kissan kehräys?

– Vintillä on huone, jos haluatte jäädä yöksi, Hilda sanoi ja hymyili.

– Meidän on mentävä kotiin! Oho, onpas kello jo paljon! Emil sanoi ja ojensi kirjansa.

Hilda antoi kiltisti peukalonjälkensä.

Poikien lähdettyä hän seiso i kauan ikkunassa vilkuttamassa.

10. LUKU

Seuraavana aamuna Emil ja Ubbe heräsivät etsivätoimiston lattialla. Emilin ilmapatja oli pihihihi melkein tyhjäksi. Tuli leimusi kamiinassa, ja postilaatikossa oli päivän lehti.

Etusivulla oli Sokrateksen kuva. Hilda oli kirjoittanut yleisönosastoon mielenosoituksesta, jonka Sokrates oli järjestänyt siilien pelastamiseksi. Hildan mielestä idea oli niin hyvä, että hän lahjoitti sata kananmunaa kodittomille siileille. Ja hän ehdotti, että Gotlantiin perustettaisiin siilien suojeluyhdistys. Hän esitti, että Sokrates valittaisiin sen puheenjohtajaksi.

Vähän alempana samalla sivulla kerrottiin kukkarovarkaudesta ja merkityistä seteleistä.

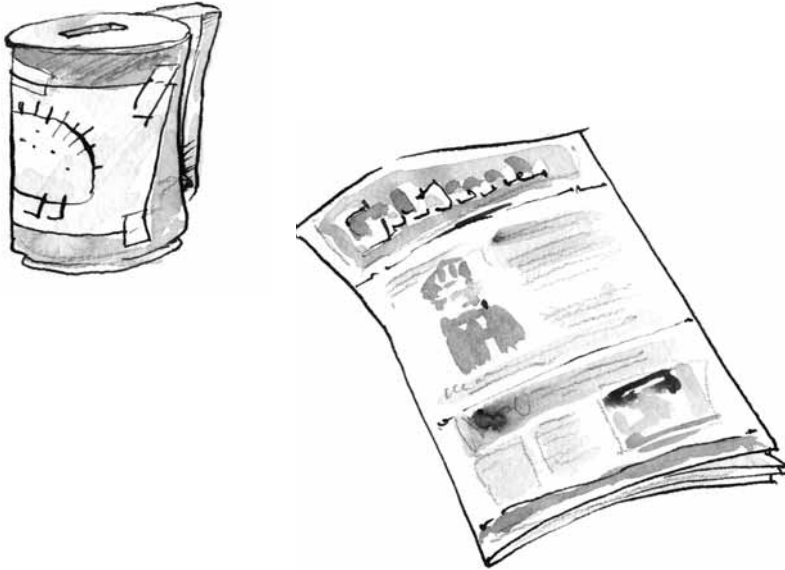
– Luuletko, että Hilda antoi meille unilääkettä, vai kuvittelimmeko vain? Ubbe kysyi, kömpi ylös lattialta ja istuutui tietokoneelle.

– Ei voi tietää. Voimme olla varmoja vain siitä, ettei hän vienyt rahoja.

Emil näytti varkaan peukalonjälkeä, joka oli ilmoitustaululla. Ja sitten hän näytti Hildan peukalonjälkeä, joka oli mustassa muistikirjassa. Jäljet olivat aivan erilaiset.

Juuri silloin Sokrates koputti oveen. Tänään

hänen kasvoissaan ei ollut pyykkipoikia. Kädessään hänellä oli keräyslipas ja lehti, jonka Emil oli luvannut ostaa.

- Miten keräys sujui? Ubbe kysyi.
- En oikein tiedä. Vain yksi ihminen laittoi rahaa lippaaseen. Avataanko se yhdessä, niin nähdään paljonko siellä on?

Sokrates otti purkinavaajan taskustaan ja ryhtyi avaamaan kantta.

– Eikö sinulla ole avainta? Emil kummasteli.
– Pudotin sen lippaaseen, jotta tietäisin,
missä se on, sanoi Sokrates. – Nyt tiedän, missä
se on, mutta en voi avata lipasta sillä.

Hän sai kannen auki ja työnsi kätensä purk-
kiin.

– Jukra! Viisisataa kruunua!

Sokrates hämmästyí niin että oli vähällä pudottaa rahat.

– En tiennytkään, että poliisit ovat näin suuria eläinten ystäviä.

– Kalle Kuuliainen! Emil huudahti. – Hän varasti rahat, ja nyt tiedämme, mitä hän teki niillä. Katsokaa, viisi sadan kruunun seteliä, joihin on kirjoitettu numeroita kuulakärkikynällä.

– Tässä satasessa on minun henkilötunnukseni. Ubbe hymyili leveästi. – Mitä nyt tehdään?

– Nämä ovat siilien rahoja! Sokrates sanoi ja otti setelin takaisin.

– Nämä ovat minun äitini rahoja, Ubbe sanoi ja sieppasi keräyslippaan.

– Lopettakaa! Tämä on poliisiasia. Nyt kun tiedämme, mitä on tapahtunut, juttu siirtyy poliisille ja he saavat pidättää syyllisen. Minä haen äidin.

– Nämä ovat äidin rahoja. Siilisi pärjäävät ilmentkin, Ubbe sanoi ja näytti Sokratekselle

lehteä, jossa Hilda lupasi lahjoittaa siileille kananmunia. – Katso nyt, ne saavat ruokaa joka tapauksessa!

– Hyvä on, Sokrates myöntyi. – Mutta miksi Kalle Kuuliainen varasti rahat ja laittoi ne lipaaseeni?

– Kysytään häneltä, Emil sanoi ja katsoi ulos etsivätoimiston ikkunasta.

Kalle Kuuliainen istui Wernin perheen keittiössä juomassa kahvia. Taas! Oliko hänestä tullut uusi sunnuntainpilaaja?

Lapset hiipivät eteiseen kuuntelemaan.

– Niin, tämä varkaus on kyllä aivan kamala juttu. Kuka on voinut varastaa kukkaron? Kalle sanoi. – Luulen, että tarvitaan enemmän poliiseja tutkimaan rikoksia ja vähemmän poliiseja työskentelemään pyörävarastossa. Jos saisin jahdata roistoja, syyllinen löytyisi käden käänteessä.

– Syyllinen on jo löytynyt, Emil sanoi ja astui keittiöön. – Miksi veit rahat, Kalle?

- Jo on aikoihin eletty! Kalle puuskahti ja punastui kravattisolmuaan myöten. – Olisinko minä, joka olen poliisi, varastanut rahat?
- Sinäpä hyvinkin! Emil julisti.

- Mutta Emil, Maria-äiti toppuutteli, – mitä sinä oikein puhut? On erittäin vakavaa asia syyttää poliisia varkaudesta. Kalle voi menettää työnsä.

– Minulla on todisteet hänen syyllisyydestään, ja kuule... hän ei taida pitää työstään pyörävarastossa. Sitäkö varten otit rahat, Kalle?

Kalle istui pitkään hiljaa tuijottaen kahvikuppiinsa. Sitten hän sanoi:

– En tiedä, mikä minuun meni. Oikeastaan en halunnut rahoja, halusin vain selvittää rikoksia niin kuin muutkin poliisit.

– Joten järjestit rikoksen saadaksesi selvittää sen? Linda kysyi.

Se oli hulluinta, mitä hän oli koskaan kuullut.

– Niin.

Kalle tuijotti edelleen kahvikuppiinsa.

– Mutta etkö ajatellut minun äitiäni? Ubbe kysyi, ja nyt hän oli kiukkuinen kuin ampieinen. – Äiti tuli valtavan surulliseksi. Hän luotti sinuun!

– Minusta sinun ei pidä työskennellä enää poliisina, Emilin äiti sanoi. – Poliiseihin on voitava luottaa.

– Siinä tapauksessa haluan taikuriksi, Kalle sanoi. – Olen mestari taikomaan piiloon soke-ripaloja.

Hän laittoi sokeripalan kämmenelleen ja puristi molemmat kätensä nyrkkiin.

– Hokkus pokkus! Missä se on? hän kysyi ja näytti tyhjät kätensä.

Silloin pöydän viereen ilmestyi koirankuono. Molly pureskeli jotain ratisevaa.

– Tunnusta, että pudotit sen lattialle, Ubbe sanoi. – Kuule Kalle, sinun kannattaa varmaan vielä harkita. Ehkei taikominenkaan ole sinun juttusi.

Samalla hetkellä Emilin äiti huomasi, että Hulda Mullberg käveli kadulla.

– Kaikki pitkälleen lattialle niin ettei hän näe meidän olevan kotona!

– Olinkin tuntevina kahvin tuoksun, Hulda sanoi ja työnsi päänsä keittiöikkunasta sisään.

EMILIN SANASTO

ALIBI Jos henkilöllä on *alibi*, hän voi todistaa, ettei ollut rikospaikalla kun rikos tehtiin.

ANONYYMI LÄHDE *Anonyymi lähde* on henkilö, joka kertoo asioita lehdelle mutta ei halua muiden tietävän, että kertoja on juuri hän.

EPÄILTY Henkilöä, jonka poliisi uskoo tehneen rikokseen, sanotaan *epäillyksi*.

LÄHDE Henkilöä, joka kertoo asioita lehdelle, sanotaan *lähteeksi*.

MOTIIVI *Motiivi* tarkoittaa syytä, jonka vuoksi joku tekee jotakin.

RIKOS Jos tekee *rikoksen*, silloin rikkoo lakia ja tekee jotakin, mitä ei saisi tehdä. Esimerkiksi varkaus on rikos.

RIKOSPAIKKA Paikkaa, missä rikos tapahtuu, sanotaan *rikospaikaksi*.

SILMINNÄKIJI Henkilöä, joka on nähnyt kun joku toinen on tehnyt jotakin rikollista, sanotaan *silminnäkijäksi*.

SORMENJÄLKI Kun koskee johonkin, sormenpäistä jää siihen näkymätön jälki. Sitä poliisi voi käyttää todistaakseen, että joku on tehnyt rikoksen.

TEKIJI Henkilöä, joka tekee rikoksen, sanotaan *tekijäksi*.

TODISTE *Todiste* osoittaa, että se mitä joku sanoo on totta.

VIRKAMERKKI Kaikilla oikeilla poliiseilla on *virkamerkki*. Se on eräänlainen kortti, joka osoittaa, että merkin esittäjä todella on poliisi.

Kirjailija

Anna Jansson

Kuva: Agnes Thor

Nimeni: Anna Jansson

Missä asun: Örebrossa

Syntymäaikani: 13. helmikuuta, Gotlanti

Harrastukseni: historia, voimaharjoittelu, myrkylliset kasvit

Lemmikkieläimeni/lemmikkitoiveeni: puheliias Anticimex-kissa

Tulen iloiseksi: halauksista ja uimisesta kovassa aallokossa

Tulen surulliseksi: saituudesta

Missä olen hyvä: olen utelias ja kiinnostunut

Missä en ole niin hyvä: mikä on oikea ja vasen

Paras urheilulajini: kuulantäyöntö

Mistä haaveilen: lomasta antiolla saarella

Pienenä halusin: nyrkkeilijäksi ja oopperalaulajaksi

Aloin kirjoittaa koska: rakastan kertomista

Kirjailijan ammatti on: maailman hauskin

Kirja, joka kaikkien pitäisi lukea: Momo: merkillinen tarina harmaista herroista ja tytöstä joka antoi ihmisille takaisin ajan

Kuvittaja Mimmi Tollerup

Kuva: Hannah Grkovic

Nimeni: Mimmi

Missä asun: Runhällenissä

Syntymäaikani: 5. syyskuuta

Harrastukseni: Oi! Paljon! Ne eivät mahdu tähän

Lemmikkieläimeni/lemmikkitoiveeni: Ester-Kissa/korppi

Tulen iloiseksi: Musiikista, luonnosta, ♥:n avoimuudesta

Tulen surulliseksi: Stressistä, ennakkoluuloista, ahdasmielisyydestä

Missä olen hyvä: Käytännöllisissä, luovissa jutuissa

Missä en ole niin hyvä: Kun pitää tehdä monta asiaa yhtä aikaa

Paras urheilulajini: Tanssi!

Mistä haaveilen: Että kaikilla olisi samat mahdollisuudet elämässä

Pienenä halusin: Kioskinhoitajaksi (mutta halusin sulkea Kioskin ja syödä kaikki karkit itse)

Aloin maalata koska: Se oli kivaa

Kuvittajan ammatti on: Hieno... mutta vähän yksinäinen

Kirja, joka kaikkien pitäisi lukea: Jaguaari (U. Stark A. Höglund)